

Практично-семінарське заняття № 1
Розвиток та трансформація наукових понять суспільної географії,
зокрема, система» та «комплекс», «розміщення», «організація»,
«територіальна організація господарства» та «структура господарства»
в роботах видатних вчених-географів (Саушкіна, Алаєва, Пістуна,
Топчієва, Шаблія та ін.).

Рекомендації до підготовки та проведення заняття. Студенти повинні підготувати таблицю «Визначення понять «Комплекс», «Система», «Розміщення», «Територіальна організація», «Територіальна структура» за різними вченими». Студенти роблять доповіді та після цього здійснюється обговорення, задаються питання до доповідачів.

Питання для обговорення:

1. Зміст поняття «система»
2. Властивості системи
3. Поняття «комплекс»
4. Відмінності у поняттях «система» і «комплекс»
5. Зміст поняття «розміщення»
6. Характеристика поняття «територіальна організація господарства»
7. Відмінності у поняттях «розміщення» та «територіальна організація господарства»
8. Поняття «структура господарства», територіальна структура господарства»
9. Відмінності у поняттях за різними вченими

Критерії оцінювання (максимум – 3 бали)

Оформлена таблиця з визначеннями понять – 1,5 бали

Участь в обговоренні – 1,5 бали

Практично-семінарське заняття № 2
Аналіз роботи Л.М. Гумільова «Етногенез і біосфера Землі» з точки зору розвитку географічної науки

Рекомендації до підготовки та проведення заняття. Студенти повинні підготувати знайти інформацію та підготувати доповідь про біографію Л.М. Гумільова та про його роботу «Етногенез і біосфера Землі». Студенти роблять доповіді та після цього здійснюється обговорення, задаються питання до доповідачів.

Питання для обговорення:

1. Постать Л.М. Гумільова
2. Сутність поняття «етнос»
3. Вплив господарської діяльності людини на ландшафти
4. Взаємозв'язок ландшафтної структури та особливості зародження етносів
5. Теорія пасіонарності
6. Фази етногенезу
7. Пасіонарні поштовхи у світі

Критерії оцінювання (максимум – 3 бали)

Оформлена таблиця з визначеннями понять – 1,5 бали

Участь в обговоренні – 1,5 бали

Практично-семінарське заняття № 3

Аналіз роботи В.І. Вернадського «Размышление натуралиста: Научная мысль как планетное явление» з точки розвитку методології географічної науки. Значення для географії ідей В.І. Вернадського

Рекомендації до підготовки та проведення заняття. Студенти повинні підготувати знайти інформацію та підготувати доповідь про біографію В.І. Вернадського та про його роботу «Размышление натуралиста: Научная мысль как планетное явление». Студенти роблять доповіді та після цього здійснюється обговорення, задаються питання до доповідачів.

Питання для обговорення:

1. Постать В.І. Вернадського
2. Географічна оболонки Землі та місце в ній людині
3. Сутність біосфери. Її межі
4. Поняття «ноосфера»
5. Ідеї В.І. Вернадського з методології науки
6. Значення для географії ідей В.І. Вернадського

Критерії оцінювання (максимум – 4 бали)

Оформлена таблиця з визначеннями понять – 2 бали

Участь в обговоренні – 2 бали

Практично-семінарське заняття № 4

Аналіз роботи Страбона «Географія»

Рекомендації до підготовки та проведення заняття. Студенти повинні підготувати знайти інформацію та підготувати доповідь про біографію Страбона та про його роботу «Географія». Студенти роблять доповіді та після цього здійснюється обговорення, задаються питання до доповідачів.

Питання для обговорення:

1. Постать Страбона
2. Короткий опис роботи Страбона «Географія»
3. Ідеї Страбона стосовно кулястості Землі
4. Значення географії
5. Фізико-географічні ідеї Страбона
6. Політико-географічні ідеї Страбона

Критерії оцінювання (максимум – 4 бали)

Оформлена таблиця з визначеннями понять – 2 бали

Участь в обговоренні – 2 бали

Практично-семінарське заняття № 5
Моделювання в географії (роботи О. Топчієва, М. Пістуна, О. Шаблія).
Робота Чорлі і Хаггета «Моделі в географії»

Рекомендації до підготовки та проведення заняття. Студенти повинні підготувати таблицю «Поняття моделей і моделювання, види моделей» за різними авторами», підготувати доповідь про роботу Чорлі і Хаггета «Моделі в географії». Студенти роблять доповіді та після цього здійснюється обговорення, задаються питання до доповідачів.

Питання для обговорення:

1. Поняття «Модель»
2. Сутність моделювання
3. Види моделей
4. Трактовки понять «модель», моделювання» за різними авторами
5. Класифікація моделей за Чорлі і Хагетом
6. Відмінності у моделюванні у радянській та західній географії

Критерії оцінювання (максимум – 3 бали)

Оформлена доповідь – 1,5 бали

Участь в обговоренні – 1,5 бали

Практично-семінарське заняття № 6
Хорологічна концепція та хорологічний підхід в географії на основі
аналізу робіт А. Гетнера

Рекомендації до підготовки та проведення заняття. Студенти повинні знайти інформацію та підготувати доповідь про біографію А. Гетнера та про його роботу «Географія: її сутність, історія, методи». Студенти роблять доповіді та після цього здійснюється обговорення, задаються питання до доповідачів.

Питання для обговорення:

1. Постать А. Гетнера
2. Сутність поняття «хорологія» та «хронологія»
3. Сутність хорологічної концепції
4. Задачі географії з точки зору хорологічної концепції
5. Предмет дослідження різних гілок географічної науки з точки зору хорологічної концепції

Критерії оцінювання (максимум – 3 бали)

Оформлена таблиця та доповідь – 1,5 бали

Участь в обговоренні – 1,5 бали

Практично-семінарське заняття № 7
Географія населення та екологічний потенціал ландшафту (За роботою Ісаченка)

Рекомендації до підготовки та проведення заняття. Студенти повинні підготувати доповідь про сутність географії населення та екологічного потенціалу ландшафту.

Питання для обговорення:

1. Сутність географії населення
2. Предмет, об'єкт, задачі географії населення
3. Зміст поняття «екологічний потенціал ландшафту»
4. Особливості пристосування людини до різних природних умов у світі
5. Особливості їжі у різних частинах світу
6. Стан здоров'я населення у різних частинах світу
7. Особливості розселення населення у світі
8. Особливості сільськогосподарського освоєння

Критерії оцінювання (максимум – 3 бали)

Оформлена таблиця та доповідь – 1,5 бали

Участь в обговоренні – 1,5 бали

Практично-семінарське заняття № 8
Погляди Гіппократа, Аристотеля, Страбона, Монтеस्क'є, Ріттера,
Ратцеля, Тейлора на взаємодію суспільства і природи

Рекомендації до підготовки та проведення заняття. Студенти повинні підготувати доповідь про погляди Гіппократа, Аристотеля, Страбона, Монтеस्क'є, Ріттера, Ратцеля, Тейлора на взаємодію суспільства і природи. Студенти роблять доповіді та після цього здійснюється обговорення, задаються питання до доповідачів.

Питання для обговорення:

1. Погляди Гіппократа на взаємодію суспільства і природи
2. Аристотель про взаємодію суспільства і природи
3. Погляди Страбона на взаємодію суспільства і природи
4. Погляди Монтеस्क'є на взаємодію суспільства і природи
5. Погляди Ріттера на взаємодію суспільства і природи
6. Погляди Ратцеля на взаємодію суспільства і природи
7. Погляди Тейлора на взаємодію суспільства і природи

Критерії оцінювання (максимум – 4 бали)

Оформлена таблиця та доповідь – 2 бали

Участь в обговоренні – 2 бали

Практично-семінарське заняття № 9
Питання теорії антропогенної трансформації геосистем в роботах
Дарвіна, Ламарка, Реклю, Воєйкова, Докучаєва, Вернадського

Рекомендації до підготовки та проведення заняття. Студенти повинні підготувати доповідь про погляди Гіппократа, Аристотеля, Страбона, Монтеस्क'є, Ріттера, Ратцеля, Тейлора на взаємодію суспільства і природи. Студенти роблять доповіді та після цього здійснюється обговорення, задаються питання до доповідачів.

Питання для обговорення:

1. Теорія антропогенної трансформації геосистем в роботах Дарвіна
2. Питання взаємодії суспільства і природи у роботах Ламарка
3. Антропогенна трансформація геосистем в роботах Реклю
4. Антропогенна трансформація геосистем в роботах Воєйкова
5. Питання взаємодії суспільства і природи у роботах Докучаєва
6. Питання взаємодії суспільства і природи у роботах В.І. Вернадського

Критерії оцінювання (максимум – 4 бали)

Оформлена таблиця та доповідь – 2 бали

Участь в обговоренні – 2 бали

Практично-семінарське заняття № 10

Територіальні моделі розміщення господарств

Рекомендації до підготовки та проведення заняття. Студенти повинні підготувати доповідь про моделі розміщення господарства. Студенти роблять доповіді та після цього здійснюється обговорення, задаються питання до доповідачів.

Питання для обговорення:

1. Питання для обговорення:
2. Закон кілець Тюнена,
3. Закон ґраток Кристаллера
4. Теорія промислового штандарту А. Вебера
5. Концепція локальних територіально-виробничих комплексів
6. Теорія промислових кластерів
7. Концепція «центр-периферія»

Критерії оцінювання (максимум – 3 бали)

Оформлена таблиця та доповідь – 1,5 бали

Участь в обговоренні – 1,5 бали

Практично-семінарське заняття № 11
Географія населення і прогностичні моделі (за роботою С. Ковальова)
Геоекологічні проблеми окремих регіонів України

Рекомендації до підготовки та проведення заняття. Студенти повинні підготувати доповідь про біографію С.О. Ковальова, та про його роботу, що стосується питань географії населення. Крім того, готують доповіді по екологічним проблемам України. Вони роблять доповіді та після цього здійснюється обговорення, задаються питання до доповідачів.

Питання для обговорення:

1. Постать С.О. Ковальова
2. Сутність прогнозування
3. Моделі прогнозування
4. Джерела на напрями досліджень сільських населених пунктів
5. Програма опису сільських населених пунктів
6. Екологічні проблеми Донбасу
7. Екологічні проблеми Придніпров'я
8. Екологічні проблеми західних регіонів України
9. Екологічні проблеми південних регіонів України
10. Екологічні проблеми річок України

Критерії оцінювання (максимум – 3 бали)

Оформлена таблиця та доповідь – 1,5 бали

Участь в обговоренні – 1,5 бали

Практично-семінарське заняття № 12
Аналіз робіт О.Г. Топчієва, зокрема, «Пространственная организация географических комплексов и систем» з точки зору географічного аспекту взаємодії суспільства та природи. Проблемні стратегії-ситуації суспільної географії у роботах О. Топчієва

Рекомендації до підготовки та проведення заняття. Студенти повинні підготувати доповідь про біографію О.Г. Топчієва, та про його роботу «Пространственная организация географических комплексов и систем», розкривають суспільно-географічні ідеї. Студенти роблять доповіді та після цього здійснюється обговорення, задаються питання до доповідачів.

1. Питання для обговорення:
2. Постать О.Г. Топчієва
3. Сутність поняття «геосистема», «геотехсистема»
4. Проблема відповідності ландшафтної структури та господарського використання території
5. Концепція територіальних структур
6. Сутність географічної науки
7. Проблема взаємин людини та природи

Критерії оцінювання (максимум – 3 бали)

Оформлена таблиця та доповідь – 1,5 бали

Участь в обговоренні – 1,5 бали